

Praha 19. března 2026
Č. j.: MZP/2026/290/702
Sp. zn.: ZN/MZP/2026/290/208
Vyřizuje: Mgr. Dana Steklá
Tel.: 267 122 137
E-mail: Dana.Stekla@mzp.gov.cz

Vážený pan

Odpověď k žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Vážený pane,

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) obdrželo dne 13. 3. 2026 Vaši doplňující žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétně žádáte o poskytnutí následujících informací:

„...Vypadá to, že jste nepochopili moji otázku. Já se neptal, čemu říkáte "contrails", tedy na kondenzační stopy, co okamžitě, nebo po krátké době mizí za letadly, já se ptal na stopy za letadly, které někdy téměř okamžitě zčernají a pokud ne, tak se postupně "roztáhnou" po obloze a zůstanou tam i půl dne, nezřídka i celý den, čímž zásadně změní i počasí. To samozřejmě není "contrails", což mám i e-mailem potvrzeno od ČHMÚ, kde je mi sděleno, že kondenzační stopa většinou zmizí do 45 minut.

Ještě jednou se tedy ptám, zda toto, co popisují, monitorujete a zda jste udělali nějaké analýzy, jaké je složení této "mlhoviny", mnozí lidé si na to, co popisují veřejně stěžují a chtějí řešení, jak zamezit tomuto osévání mraků, nebo modifikaci počasí zamezit."

K výše uvedenému Vám sdělujeme následující:

Rádi bychom hned na začátku zdůraznili, že **nad územím České republiky neprobíhá žádný program geoinženýringu ani „osévání mraků“ za účelem řízené modifikace počasí.** Takové aktivity by vyžadovaly velké technické zázemí, spolupráci mezi státy a zapojení mnoha institucí, přičemž nic takového se v podmínkách ČR nerealizuje ani není evidováno. Letecký provoz nad územím ČR podléhá přísným mezinárodním i národním předpisům a používaná paliva i emise jsou dlouhodobě monitorovány v rámci standardních kontrolních mechanismů.

To, co popisujete, tedy stopy za letadly, které se nerozptýlí rychle, ale naopak se rozšiřují a mohou na obloze přetrvávat dlouhé hodiny, je dobře známý meteorologický jev. Nejde o odlišný typ stop, ale o již zmiňované **kondenzační stopy (contrails)**, jejichž chování závisí na aktuálních podmínkách ve vysokých vrstvách atmosféry, zejména na teplotě, vlhkosti a proudění vzduchu.

V situaci, kdy je ve výšce letu letadel velmi chladno a zároveň vysoká relativní vlhkost, se tyto stopy nemusí rozptýlit, ale naopak mohou dále růst, postupně se rozšiřovat do podoby tenké cirrovité oblačnosti a přetrvávat i několik hodin, přičemž mohou pokrývat větší část oblohy. Tento proces může skutečně ovlivnit vnímání počasí (například dočasným snížením slunečního svitu), nejde však o cílený zásah, ale o přirozený fyzikální jev popsáný v atmosférické fyzice.

Pokud jde o zbarvení nebo „tmavnutí“, může být toto způsobeno úhlem dopadu světla, hustotou částic či překrytím s jinou oblačností, nikoli změnou chemického složení.

K Vaší otázce ohledně monitorování uvádíme, že složení ovzduší je v ČR dlouhodobě sledováno standardními metodami. Neexistují však žádné důkazy o tom, že by tyto stopy obsahovaly jiné látky než ty, které běžně vznikají při spalování leteckého paliva a kondenzaci vodní páry.

Rozumíme, že tento jev může působit neobvykle nebo znepokojivě, ale podle současných vědeckých poznatků nejde o umělou modifikaci počasí, nýbrž o důsledek kombinace leteckého provozu a specifických atmosférických podmínek.

S pozdravem

v z. Mgr. Štefan Lukáč, MBA

PhDr. Martin Kocanda, Ph.D.

ředitel odboru právního a řízení státní správy a zástupce státní tajemnice

podepsáno elektronicky